

Lausuntopyyntö HE YO- ja AMK-lain muuttamiseksi

1. Lausunnonantaja:

Vastaajien määrä: 1

Lausunnonantajan nimi (organisaatio)	Lausunnon lähettäjä (henkilö)	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
Akava	Ida Mielityinen	050 5940731	ida.mielityinen@akava.fi

Lausunnonantaja

2. Tampere3

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

3. Mitä hyötyjä yhdistymisellä saavutettaisiin? Liittykö yhdistymiseen uhkia?

Vastaajien määrä: 1

- Akava lähtökohtaisesti tukee yliopistojen yhdistymistä. Haasteet tältä osin liittyvät lähinnä muutosprosessin johtamiseen, tasapainoiseen hallintoon sekä henkilöstön osallistumismahdollisuuksiin. Akava näkee paljon mahdollisia hyötyjä uudessa korkeakoulukonsernissa. Ne liittyvät erilaisten osaamisyhdistelmien syntymiseen tutkintoihin ja opiskelijoiden yksilöllisiin opintopolkuihin. Samoin yhteistyön muoto mahdollistaa tutkimus- ja kehittämistyön laajentuvat mahdollisuudet.

Näkemyksen pyytäminen sidosryhmiltä tässä vaiheessa kummeksuttaa, kun säätiö on jo perustettu. Akava näkee myös korkeakoulutuksen kokonaisuuden kehittymiseen liittyviä uhkia Tampereen korkeakoulukonsernin muodostamisessa. Suurimpana haasteena Akava pitää ammattikorkeakoulun ja -korkeakoulutuksen asemaa konsortiossa. Sillä tulisi olla vahvempi asema päätöksenteossa ja strategisessa päätöksenteossa. Yhdistymisprosessissa on ollut ja on edelleen useita huolestuttavia piirteitä esimerkiksi päätöksenteon avoimuudessa sekä konsernin taustayhteisöjen vaikutusvallassa.

4. Pidättekö ehdotusta siirtymän toteuttamistavasta (voimaanpanolaki) kannatettavana?

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

5. Muutosehdotukseenne voimaanpanolain säännöksiin ja perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Jo tässä vaiheessa konsernin hallinnon muodostamisessa on ollut suuria haasteita. Uuden yliopiston ensimmäisen hallituksen valinnan on heijasteltava yliopistolain itsehallinnon vaatimaa edustuksellisuutta. Toimeenpanolaki muodostaa pohjan yliopiston sääntöjen luomiselle. Myös säätiön säännöt tulisi siten arvioida osana kokonaisuutta.

6. Opetusyhteistyö

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	1	0	1	2

7. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Opetusyhteistyön lisäämisellä olisi suuret mahdollisuudet vahvistaa korkeakoulusektorien ja koulutusalojen sisäistä yhteistyötä ja lisätä korkeakoulujen profilointia. Tämä näkökulma olisin tullut olla lainvalmistelun pohja. Nyt tavoitteissa näkyy liiaksi vain alueiden sisäinen yhteistyö. Valmistelussa ei ole otettu huomioon laajasti ja avoimesti eri alueiden yhteistyön tarpeita korkeakoulutuksen piirissä.

Suurimpana haasteena Akava pitää sitä, että lainsäädäntö lähtee nyt liikkeelle ajatuksesta koulutuksen ulkoistamisesta ja toiminnan tehostamisesta. HE:ssä perusteluineen ei näy koulutuksen laatua ja yhteisön merkitystä oppimisessa ja kasvun prosessissa tavoitteiden perustana. Samoin laista puuttuu selvä kanta kahdenlaista osaamista tuottavista korkeakoulututkintojen profiileista. Tutkimuksen ja opetuksen yhteyden tulee säilyä yliopisto-opinnoissa. Pahimmassa tapauksessa laki kaventaisi opiskelijan valintamahdollisuuksia, kun opintopolut olisi ”ostopalveluina” rakennettu valmiiksi. Laki lähtee oletuksesta, että yliopisto- ja ammattikorkeakouluopinnoissa olisi paljon päällekkäisyyttä, mitä ei ole kuitenkaan perusteellisesti selvitetty. Henkilöstövaikutusten arviointi HE:ssä on ohutta ja perustuu paljolti oletuksiin.

8. Muutosehdotukseenne opetusyhteistyötä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Lain perusteluissa olisi tuotava selvemmin ilmi korkeakoulun oma vastuu opintojen järjestämisestä. Samoin lakiin olisi kirjattava ylempien ammattikorkeakoulututkintojen asema. Kirjaukset yhteistyöstä ulkomaisten korkeakoulujen kanssa on niinkään epäselviä oman opetuksen järjestämisen osalta.

9. Koulutuksen siirto

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

10. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Akava pitää hyvänä, että siirtymäaika on kolme vuotta. Kolme vuotta voidaan pitää riittävänä opiskelijoiden näkökulmasta, mutta henkilöstön osalta kolme vuotta on lyhyt aika.

11. Muutosehdotukseenne koulutuksen siirtoa koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Koulutuksen ennakkoinnin ja osaavan työvoiman saatavuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, että korkeakoulut käyvät ennakoivasti keskustelua ja tekevät yhteistyötä koulutuksen siirtojen ja lakkautusten osalta. Jo tähän mennessä on nähty paljon huolestuttavia ja koordinoimattomia koulutusten lakkautuksia, joista puuttuu kansallinen koordinaatio ja visio siitä, miten alan monipuolinen ja kattava osaaminen taataan sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Erityisesti kalliit ja pienet alat ovat tässä suhteessa riskilinjassa.

Koulutusvastuun muutosten yhteydessä on käytävä yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut ja noudatettava muutoinkin erityisen hyvää hallintokulttuuria.

12. Ammattikorkeakoulujen hallintokieli

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

13. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Ei vastauksia.

14. Muutosehdotukseenne ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Ei vastauksia.

15. Muuta lausuttavaa ehdotuksesta

Vastaajien määrä: 1

- Akava näkee opetusyhteistyölainsäädännön periaatteellisesti merkittävänä askeleena korkeakoulujärjestelmän kehittämisessä. Näin ollen on välttämätöntä, että ensin viedään loppuun korkeakoulutuksen visiotyö ja tämän jälkeen katsottaisiin, onko opetusyhteistyö paras keino edistää vision toteutumista.

Hallituksen esitys tuo esiin tarpeen nivoa korkeakoulutuksen muutosprosesseihin mukaan selvemmin ”ennakoiva laadun arvioinnin malli”, jossa arvioitaisiin muutosten vaikutuksia opetuksen ja tutkimuksen laatuun.